

Управління освіти адміністрації Слобідського району
Харківської міської ради Харківської області
Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 60
Харківської міської ради Харківської області

Номінація:

ПРОЕКТ

Ми – громадяни Європи. Харків – наш дім!

Підготував:

Олійник Богдан Олександрович
учень 4-«А» класу

Харківської загальноосвітньої школи
І-ІІІ ступенів № 60

Харківської міської ради
Харківської області

Керівник проекту:

Вітковська Ірина Леонідівна
вчитель початкових класів

Харківської загальноосвітньої школи
І-ІІІ ступенів № 60

Харківської міської ради
Харківської області

2019

Паспорт проекту

Автор проекту: Олійник Богдан Олександрович, учень 4-«А» класу
Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 60
Харківської міської ради Харківської області

Опис проекту: у роботі висвітлюється значущість визначних пам'яток культури, архітектури, мистецтва Харкова для молодого покоління (сім чудес Харкова, сад скульптур, Харківський діснейленд, мистецтво з гумором «12 стільців», мистецтво акорду – Харківський художній музей, історичний музей, планетарій, морський музей, площа Архітекторів - композиція мініатюр), наголошується на використанні досліджуваних матеріалів в навчальній діяльності учнів під час проведення виховних заходів та проведення як віртуальних екскурсій, так і інтелектуальних .

Назва проекту: Харків – місто щастя і добра.

Актуальність теми: проект спрямований на спілкування з мистецтвом, соціалізацію особистості, сприяє духовному розвитку, творчості, доброзичливості, натхненню.

Стиль проекту: творчий

Керівник проекту: Вітковська Ірина Леонідівна вчитель початкових класів
Харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 60
Харківської міської ради Харківської області

Вступ.....	4
I Теоретична частина	
Розділ 1. Харків – культурний та інтелектуальний центр України.....	6
Розділ 2. Мистецтво як засіб виховання духовності.....	7
Розділ 3. Методи пізнання духовної культури.....	8
II Практична частина	
Розділ 1. Мистецтво акорду – художній музей міста.....	9
Розділ 2. Оперний театр: музика і фонтани	10
Розділ 3. Машина часу – історичний музей.....	11
Розділ 4. Харківський планетарій – космос, зорі та сузір'я.....	12
Розділ 5. Музей моря.....	13
Розділ 6. Сад скульптур.....	14
Розділ 7. Парк імені М. Горького – Харківський Діснейленд	15
Розділ 8. Площа Архітекторів - «Сім Чудес Харкова».....	16
Розділ 9. Мистецтво з гумором: «12 стільців».....	17
Розділ 10. Ботанічний сад.....	18
ВИСНОВКИ.....	19
ПРОПОЗИЦІЇ.....	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	20
ДОДАТКИ	

Вступ

Харків – моє рідне місто. Я тут живу й навчаюся. І це право мені дали мої чудові батьки, і тому я щасливий, бо можу нести добро іншим людям, а саме: порадити ровеснику чи просто людині, як пройти до площі Свободи чи площі Конституції, проїхати до Південного вокзалу. А в майбутньому, можливо, я стану гідом-екскурсоводом і поведу туристів місцями бойової та трудової слави міста Харкова, чи, можливо, створю власний блог в Інтернеті, де буду викладати світлини різних визначних місць міста, що найбільше мені сподобалися, буду рекламувати в соцмережах та утверджувати духовні джерела особистості. Найбільше місто світу на 50-й паралелі, як тепер ще називають Харків, цікаве не лише своїми монументами й площами. Величезна кількість фестивалів, концертів та інших культурних заходів, які тут проводяться, привернула увагу світової громадськості. Тепер визначними пам'ятками Харкова щорічно милується близько 60 тисяч іноземців та понад мільйон українців. Харків – сучасне місто, яке вражає своєю красою. Навіть досвідченому туристу буде цікаво гуляти його вулицями, адже місто зачаровує природою, вміло поєднує у собі старовинну архітектуру і новобудови, вабить парками та культурними пам'ятками. Харків є найбільшим містом Східної України та другим після Києва за чисельністю населення в Україні.

Місцеві жителі пишаються, що Харків колись був першою столицею України. Проте сьогодні, він приваблює тисячі туристів романтичністю. Прогулянки центральними вулицями міста надихають на піднесені думки і фантазії.

Сквери й парки, собори та набережні, вулиці й проспекти міста, прекрасного у будь-яку пору року... Цілих 350 км² дивовижних речей! Мандрівнику завжди буде на що подивитися у Харкові, коли пригоди у мегаполісі – його мрія. Відвідини студентської столиці України – це немов великий та смачний ковток молодості й сил. Аби описати всі пам'ятки Харкова, величні міські храми та інші визначні місця, не вистачить і великого путівника. Я хочу познайомити вас з найцікавішими пам'ятками Харкова.

Мета проекту: дослідити стан найцікавіших місць культури та архітектури міста Харкова.

Об'єкт дослідження: пам'ятки культурних та архітектурних надбань міста.

Предмет дослідження: місця розташування визначних місць Харкова та їх культурне призначення та сучасний стан.

Актуальність проекту: проект спрямований на спілкування з мистецтвом, соціалізацію особистості, сприяє духовному розвитку, творчості, доброзичливості, натхненню.

Завдання дослідження:

- дослідити наявність визначних пам'яток архітектури, культури, мистецтва міста Харкова;
- підтвердити місця розташування, значущість їх духовності для молодого покоління.

Наукова новизна одержаних результатів досліджень полягає в сучасному підтвердженні стану шедеврів рідного міста.

Практичне значення роботи полягає в тому, що матеріали теоретичних досліджень можуть бути використані як навчальний матеріал на уроках образотворчого мистецтва, мистецтва, історії України, під час проведення навчальних екскурсій по місту, в гуртковій роботі та під час проведення виховних заходів.

Перспективними напрямками подальших досліджень вважаю проведення:

- дослідження історичних пам'ятників Харкова;
- вивчення тематики творів кіно та театрального мистецтва.

Розділ 1

Харків – культурний та інтелектуальний центр України

Харків – перша столиця України, Східна столиця. Заснований в 1654 році. Площа міста 370 км², населення 1 447 435 осіб. До складу входить 9 районів.

Харків науковий центр України. Єдине місце в Україні, що володіє повним комплектом нагород Ради Європи – дипломами, почесими грамоти, Таблицею Європи, Призом Європи. У місті є 60 науково-дослідницьких інститутів, 41 вишів, 8 музеїв, міська картинна галерея, 7 державних театрів, ХНПУ ім. В. Каразіна, який входить до топ – 500 вишів світу та НТУ «ХПІ», який входить до топ-1000. На початку ХХ століття в Харкові продовжує розвиватися мистецтво архітектури. Вершиною харківського зодчества стала площа Дзержинського (нині площа Свободи) – одна з найбільших у світі. Ініціатива з її створення належить харків'янину Ф. Войтевичу. Щоб прикрасити кут майдану побудували готель «Харків». Урядом прийнято декрет про спорудження пам'ятників видатним діячам науки і культури, революціонерам.

Пам'ятник Т.Г. Шевченка – величний і неповторний прикрасив Харків. Його автори – народний художник – скульптор Г. Манізер, заслужений діяч мистецтв Г. Лангбард. Одним із найкращих витворів світової архітектури ХХ століття, символом нової епохи став Держпром. Він викликав потрясіння сучасників своїми масштабами. Відомий французький письменник Анрі Барбгос назвав його «Організованою горою». Харків першої половини ХХ століття підтвердив свою роль культурного центру не тільки Лівобережної України, а й усієї країни. Тут працювали театри, знімалися кінофільми, великими тиражами виходили періодичні видання, відкривались музеї, писались вірші, прозаїчні твори. Харків ХХІ століття став скарбницею найвищого інтелекту для туристів, екскурсантів. Місто докорінно змінилося, бо вражає великою кількістю пам'яток культурного зодчества. Саме це сьогодні й надихає молоде покоління на вивчення мистецтва та спілкування з ним як могутнім засобом формування духовності.

Розділ 2

Мистецтво як засіб виховання духовності.

Формування духовності, духовної культури особливо актуальна в наш час – бо цінність людини визначається духовною культурою, якою вона володіє. Духовна культура особистості – це загальнокультурні знання, ідеї, ціннісні уявлення, способи пізнання, мислення, форми практичної діяльності. Процес виховання духовності – це відтворення духовної культури.

Могутнім засобом виховання духовності є мистецтво. Як доводять дослідження, розвиток особистості пов'язаний з її ставленням до мистецтва.

Спілкування з мистецтвом формує внутрішній світ особистості.

Людина перетворює світ за законами краси. Мистецтво забезпечує соціалізацію особистості, формує її соціально-творчу активність, сприятливу для духовного розвитку особистості, доброзичливості, натхнення. Творчість є основою формуванню духовності. Пробуджувати в людині творця, який бажає і вміє творити за законами краси, - завдання з нелегких.

Людина, яка оволоділа лише одним елементом культури не може вважати себе духовно багатою. Бо духовний потенціал особистості — це ступінь могутності інтелекту людини. Постійне спілкування з мистецтвом, культурною спадщиною народу сприяє розширенню кола інтересів людини, допомагає їй глибше розумітися на явищах дійсності і в самій собі, морально і естетично оцінювати свої дії і вчинки, почуття та емоції. Спілкування з мистецтвом у процесі навчання й виховання людини виступає як могутній засіб формування її духовності. І тому я в своєму проекті пропоную здійснити екскурс учнів по величних місцях нашого рідного міста, а саме: Харківського художнього музею, історичного музею, планетарію, площі Архітекторів, парку імені Горького, саду скульптур, Харківського оперного театру, ботанічного саду, мистецтво з гумором «12» стільців, музею моря. І саме цим підняти рівень культурного пізнання учнів класу.

Методи пізнання духовної культури

Для виконання мистецького проекту «Харків – місто щастя і добра», як різновиду пошуково-творчої діяльності, що передбачає самостійне вирішення завдань, можна задіяти різноманітні ресурси. Подорожуючи цікавими куточками рідного міста, можна створити маршрути вихідного дня, скористатися екскурсбюро міста та замовити екскурсії для учнів шкіл, училищ, коледжів, вишів, для туристів Харкова.

Можна самостійно використати путівники, буклети, навігатори, карти міста, задіяти інтернет-ресурси для ознайомлення з шедеврами культури та пам'ятками архітектури міста. А також задіяти транспорт міста: автобуси, трамваї, тролейбуси, таксі, метро. Щоб підвищити власний інтелект та збагатитися духовно необхідно якомога раніш придбати «Путівник по Харкову», чи окремі проспекти міста, окремих видатних пам'яток культурного призначення, що саме зацікавили тебе особисто.

Добре користуватися тимчасовими чи стихійними груповими екскурсіями під керівництвом гіда на самій площі, майдані, в парку, саду. Можна вивчити маршрути самостійно за допомогою інтернет-ресурсів, відслідковуючи на сайтах окремі світлини та матеріали про майбутні подорожі.

Можна відвідати ряд бібліотек міста, прочитати заздалегідь історичні відомості про об'єкти мистецтва, які ти хочеш відвідати та пізнати на різноманітну тематику.

Для дослідження проектної роботи були використані різноманітні джерела інформації:

- інтернет-ресурси;
- періодичні видання;
- друкована література;
- путівники;
- буклети;
- журнали;
- карти;
- схеми;
- віртуальні екскурсії.

II Практична частина

Розділ 1

Художній музей міста

Харківський художній музей: мистецтво акорду, що на вулиці Жон-Мироносиць, 11 (колишній Раднаркомівській). Це одне з найдавніших та найбільш цінних зібрань художніх творів в Україні.

Харківський художній музей- (один з найбільших в Україні) в місті Харкові, значне зібрання творів образотворчого і ужиткового мистецтва України.

Харківський художній музей розташований за адресою: вул. Жон Мироносиць, 11, м. Харків (Україна). Міститься в колишньому маєтку промисловця-мільйонера Ігнатищева (до Жовтневого перевороту 1917 року володів Іванівським пивзаводом) — будівля зводилась як житлове приміщення (для однієї родини) 1912 року за проектом академіка архітектури А. М. Бекетова в стилі класицизм з елементами бароко і модерну.

Колекція Харківського художнього музею - одне з найстаріших і найцінніших за складом мистецьких зібрань в Україні.

У 1856-1858 рр. колекція поповнилася дарунками випускника університету Івана Бецького та вихованця університету Аркадія Алфьорова. 1

Твори з цих колекцій, що входили до складу університетського Музею красних мистецтв і старожитностей, сьогодні є основою відділу зарубіжного мистецтва Харківського художнього музею.

З 1994 до 2012 року філією Харківського художнього музею був Музей народного мистецтва. Сьогодні він володіє рідкісними зразками вишивки, кераміки, різьблення по дереву, народного живопису ХІХ–ХХІ століть

Серед найцікавіших експонатів – твір Іллі Репіна «Запорожці пишуть листа турецькому султану».

Розділ 2

Оперний театр: музика і фонтани

Оперний театр: музика і фонтани Куди сходити в Харкові, щоб отримати задоволення від прекрасного? В оперу! Харківський національний академічний театр опери та балету ім. Миколи Лисенка виник 1925 року як «Українська державна столична опера» (в часи, коли Харків був столицею УРСР). Він розташований по вулиці Сумській,15. Сьогодні на позначення опери серед харків'ян популярна аббревіатура «ХАТОБ». Сюди приходять не лише насолодитися «Дон Жуаном» або «Запорожцем за Дунаєм», але й помилуватися кольоровим шоу на площі фонтанів. З жовтня 1991 театр працює в новому приміщенні, технічні можливості якого дозволили повною мірою розкрити творчий потенціал виконавців, створити повноцінні високохудожні вистави, серед яких опери "Тарас Бульба" М.Лисенка та "Поет" Л. Колодуба, "Турандот" Дж. Пуччіні та музична казка для дітей «Колі звірі говорили» Н.Стецюна, «Борис Годунов» М.Мусоргського і «Кармен» Ж.Бізе, балети «Спляча красуня» П.Чайковського, «Баядерка» Л. Мінкуса, «Петрушка» і «Весна священна» І. Стравінського.

Репертуарна афіша театру постійно поповнюється, і зараз нараховує близько 60 опер і балетів. У «місті майстрів», як образно називають гігантську споруду харківського театру опери та балету (площа приміщень на всіх поверхах близько 7 гектарів), працює зараз майже тисяча висококваліфікованих творчих професіоналів і технічних співробітників. У грудні 1944 року театру було присвоєно ім'я М.В.Лисенка та увічнено пам'ять його засновника, чий опери «Різдвяна ніч» (1883), «Утоплена» (1885), «Тарас Бульба» (1924) вперше були поставлені саме на харківській сцені.

Протягом останніх десятиліть кращі виконавські традиції корифеїв зберігали і примножували такі видатні виконавці, як Е.Червонюк, Л.Попова, Н. Манойло Т.Попеску. А також Ст. Арканова, С. Коливанова, які й сьогодні передають молодому поколінню свій творчий досвід.

Машина часу – історичний музей

Історичний музей: машина часу Харківський історичний музей імені Миколи Сумцова знаходиться біля того місця, де в 17 сторіччі було засновано місто Харків – вулиця Університетська,5. Серед понад 300 тисяч експонатів колекції закладу особливо цікаві військові експозиції (історичні та сучасні, присвячені АТО) та виставки, присвячені Харкову як колишній столиці України.

Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова — один з найбільших музеїв України провідний культурний центр Слобожанщини та Східної України.

Будинок № 5 споруджений у 1908 році за проектом архітектора Бориса Миколайовича Корнеєнка і знаходиться в кінці колишньої Миколаївської площі (нині площа Конституції).

У 1920—1930 рр. музей став регіональним центром вивчення традиційних та сучасних явищ культури та побуту, а також першим українським музеєм у Харкові, що мав за мету широку популяризацію надбань національної культури.

Саме Сумцов запропонував для музею структуру з трьох відділів: історичного, художнього та етнографічного, планував організувати ще й четвертий відділ, присвячений Т.Шевченку.Музей Слобідської України ім.Г.С.Сковороди був розташований у будинку колишнього Харківського художньо-промислового музею і був місцем зосередження науки та культури. На початку 1930-х років Музей Слобідської України було перейменовано на історичний.

Під час Німецько-радянської війни лише незначна частина музейної колекції була евакуйована до Уфи, багато цінностей було знищено.

У листопаді 1941 р. в окупованому місті за рішенням управи було створено Музей Слобожанщини.

Сьогодні у колекції музею налічується понад 300 тис. одиниць збереження, які ілюструють археологічне минуле, період XVII—XX ст. і сучасну історію краю. Музей проводить значну наукову і просвітницьку діяльність і є одним з провідних науково-культурних центрів Східної України.

Розділ 4

Планетарій-космос ,зорі, сузір'я

Харківський планетарій: летимо до зірок. Мрієте про космічні пригоди? Вам сюди! Місце розташування планетарію – провулок Кравцова, 15. Планетарій ім. Юрія Гагаріна являє собою сучасний астрономічний центр, який поєднує в собі театр і велику аудиторію.

Харківський планетарій – особливий астрономічний центр, який поєднує в собі театр та аудиторію.

У головному Зірковому залі встановлено апарат «Планетарій», він дозволяє побачити захоплюючу картину зіркового неба. На основному куполі ви можете спостерігати захопливу картину як південного так і північного півкола Землі. Спеціальні проєктори, які тут встановлено, дозволяють побачити схід та захід Сонця, що нічим не відрізняється від справжнього. Тут можна побачити чарівну картину полярного сяйва, панорами Харкова або ж всіяний кратерами ландшафт Місяця. Реалістичність явищ забезпечує мультимедійний відеопроєктор. Він також демонструє глядачам відео об'єктів Космосу. І весь Всесвіт танцює перед вами у своєму вічному рухові та розвитку.

Не менш цікавим у планетарії є й телескоп за яким спостерігають рух Місяця та небесних тіл, сонячні плями.

Для особливо допитливих відвідувачів у планетарії проводяться науково-популярні лекції та програми. Колектив планетарію розробляє програми для учнів, романтичні, розважальні та релаксаційні програми, а також виїзні заходи. Під час Другої світової війни будівля була напівзруйнована, 14 років простояла порожньою і в 1957 було добудована спеціально для планетарію.

У 1957 році з ініціативи радянського астронома Миколи Павловича Барабашова був відкритий Харківський планетарій

З лютого по березень 2012 року проводилася реконструкція музею, встановлені нові експонати: моделі ракет-носіїв і космічних апаратів, фігура Ю. А. Гагаріна та ін. За період 2012—2014 рр. музей поповнився експонатами: модель Місяцехода-1, МКС, станція МИР, Союз-Аполлон, Вояджер, маятник Фуко.

Розділ 5

Музей моря

Морський музей: кораблі, пірати і пригоди Місце, незмінно привабливе для всіх любителів морських пригод, піратів та мореплавців, знаходиться у Харкові на вулиці Жон-Мироносиць, 13. Це Харківський морський музей. Моделі кораблів, детальні описи морських пригод, військові та піратські баталії... Відвідини морського музею запам'ятовуються надовго: тут бо можна не лише торкнутися експонатів, але й випробувати на деяких свої здібності, кмітливість і точність.

Харківський морський музей пропонує вашій увазі історію мореплавання в моделях. У музеї працюють 2 зали експозиції, що розповідає про історію розвитку Європейської цивілізації через історію мореплавання.

Тут можна побачити як будували і спускали на воду кораблі, зможете зазирнути всередину військового корабля XVII століття, дізнаєтесь, як встановлювали і працювали з знаряддями на старовинному вітрильнику, розповімо, як діставали золото із затонулих галеонів. Покажемо прилади навігації, факсимільні карти, гравюри, документи (частково з архівів королівського товариства Великобританії), власноруч написані відважними мандрівниками. Можна буде смикнути корабельну ринду, побачити справжній пароплавний гудок XIX століття, сфотографуватися, купити сувенір на пам'ять.

Ідея перетворити просто колекцію на музейну належить Олександрю Якименку. Море — це захоплення всього його життя. І не біда, що в сухопутному Харкові немає блакитних хвиль. Більше двадцяти моделей кораблів — роботи самого Якименка, і деякі експонати — роботи харківських майстрів — знаходяться під склом.

Окрасою Морського музею є копії моделей старовинних парусних кораблів. Серед них є кораблі-призери чемпіонатів Європи та України зі змагань з моделізму в найскладнішому класі С1. Вони зроблені з дерева та бронзи і потребували тонкої ручної роботи. А деякі роботи одного з творців моделей — харків'янина Володимира Гуренко побували навіть на виставці в США (правда в музеї їх немає, але є інші не менш привабливі його роботи).

Морський музей — це музей не конкретно про море, а про морський рух та історію кораблебудування. Експозиція Морського музею побудована так, що можна простежити повністю історію розвитку мореплавання.

Розділ 6

Сад скульптур

Сад скульптур: фотосесії бути! До цілого «Саду скульптур» зможе доторкнутися кожен, хто відвідає внутрішній дворик ТЦ «Платинум Плаза». Він знаходиться на вулиці Сумській,72. Тут грає триголовий «Оркестр», а мавпяче «Сімейство при справі» завжди складе вам чудову компанію на фото. Додайте трохи фантазії – і ви точно застрягнете у «Саду» на пару годин :)

На невеликій площі поряд з галереєю «АВЭЖ» в Харкові створений – сад скульптур. Тут, під відкритим небом, знайшли своє місце декілька чуднуватих творінь. Ось фігура хлопчика з фотоапаратом в руках, який вирішив щось зберегти для історії. Він ліг на землю, щоб знімок став занадто привабливим. На нозі у юнака примостився голуб. Саме цей момент увіковічив скульптор. Є серед робіт саду скульптур в Харкові смішні, наприклад, на лавочці сидить школяр, що лазить в носі. Є також філософські, як тріо віолончелістів. Автором скульптури хлопчик з голубом є художник Франк Мейслер. Він створив її спеціально для Харкова і поставив її тут в 2008 році. Виготовлена фігура із авторського сплаву на основі бронзи. Інші скульптури, що розміщені в саду, теж створив цей відомий майстер.

Парк Горького: харківський Діснейленд.

Гордістю Харкова є центральний міський парк імені Горького, який містяни називають "українським Діснейлендом", що знаходиться на вулиці Сумській,81. Його і справді сміливо можна визнати найсучаснішим та найкращим парком розваг в Україні. Він захоплює не лише дітей, а й дорослих, адже налічує близько 40 різних типів розваг, серед яких – найвище в Україні 55-метрове колесо огляду, американські гірки, які захоплюють дух, башта падіння, автодром, французька карусель, ланцюги, мотузковий парк, будинок страху, десятки кафе і багато іншого.

Центральний парк культури та відпочинку ім. Максима Горького — міський парк Харкова, що розташовується на площі понад 130 га. Був закладений в 1893—1895 рр. і відкритий 1907 р. В 2006 р. до Дня міста була відновлена колонада на вході в парк, в 2007 р. — відреставрований фонтан. В серпні 2012 року парк повторно відкрито після масштабної реконструкції, під час якої парк був сильно перебудований та були замінені вс

В травні 2010 року виконуючий обов'язки мера Харкова Геннадій Кернес та голова Харківської обласної державної адміністрації Михайло Добкін заклали біля входу у парк символічний камінь нового парку розваг. За їх словами, на місці старого парку розваг буде побудований сучасний парк з новими атракціонам.

На День міста 23 серпня 2012 року парк було відкрито для відвідування. Працювали всі атракціони крім кімнати жахів, також була не дороблена ландшафтна не атракціонна частина парку — алеї, озеро, футбольні поля.

Площа Архітекторів –« Сім чудес Харкова»

Сім чудес Харкова: місто в мініатюрі.

Площа Архітекторів — площа у місті Харків на перетині вулиць Пушкінської та Жон Мироносиць. Як площа була оголошена у 2009 році, до того ця територія не мала офіційного статусу площі, хоча по факту вона утворилася у 1995 році після відкриття станції метро Архітектора Бекетова

Композицію мініатюр на площі Архітекторів найчастіше називають «Сім чудес Харкова».

Площа Архітекторів – сучасна й затишна частина міста, у якій поєднуються архітектура і ландшафтний дизайн. Перлиною площі є оригінальний пам'ятник-фонтан "Закоханим" – скульптура у вигляді тендітних хлопця і дівчини, які тягнуться одне до одного у поцілунку, утворюючи собою арку, та зливаються в поцілунку.

Також на площі Архітекторів розмістили білі мармурові міні-копії "Семи чудес Харкова". Зокрема тут можна побачити мініатюри Держпрому, Дзеркального струменя, Покровського собору, Благовіщенського собору, Успенського собору, Будинку зі шпилем та пам'ятника Тарасу Шевченку.

Мистецтво з гумором: « 12 стільців»

«12 стільців»: мистецтво з гумором розташоване по вулиці Ярослава Мудрого, 21. Пам'ятники героям Ільфа та Петрова любителям сучасного мистецтва побачать прямо посеред міста. Персонажі «Золотого теляти» відтворені майстерно та з добрим гумором. Отець Федір крокує 1-ю платформою Південного вокзалу, а Кіса Вороб'янінов, Остап Бендер та незабутня Еллочка-людоджерка чатують на гостей поруч із кафе «Ріо» на вулиці Ярослава Мудрого, 21 (колишній вул. Петровського). Батьки, вчителі часто задумуються над питанням розвитку дітей, учнів. Куди піти у вихідний день в Харкові ? В Харкові дуже багато культурних та розважальних комплексів. Мандрівку цікавими місцями рекомендує всім нам інтернет. Зрештою, можна зацікавити однокласників презентаціями та відеозаписами та розповідями власних подорожей, а накінець сказати, що «на десерт» чекає... український Діснейленд, і успіх мандрівці гарантовано!

Розділ 10

Ботанічний сад.

Ботанічний сад ХНУ ім. В.Н. Каразіна – об'єкт природничо – заповідного фонду міста Харкова має загальнодержавне значення, найстаріший ботанічний сад України заснований у 1804 році. Загальна площа ботанічного саду становить 41,9 га, розташований по вулиці Клочківська, 52 (5,1 га) та вулиці Отакара Яроша, 24 (36,8 га). Тут є відділення дендрології, природної флори, квітково- декоративних рослин відкритого ґрунту та тропічних і субтропічних рослин зібраних в колекції, що найбільші в Україні – це релікти, рідкісні види місцевої та світової флори, екзоти.

Нині у Ботанічному саду ім. В. Каразіна зібрано багаті колекції деревних та трав'янистих рослин з усього світу! В експозиції представлено понад 7 тисяч видів рослин, серед яких яскравим намистом вирізняються квітково-декоративні рослини. Просто очі розбігаються від різноманіття квітів, які тут цвітуть в усі пори року! Отож, якщо ви вирішили відвідати Харківський бот сад, то майте на увазі такі експозиції, на які розділено територію: «Європа», «Середземномор'я», «Сибір», «Далекий Схід», «Середня Азія», «Північна Америка», «Китай і Японія». Трав'янисті рослини у саду розділяються на лікарські, ґрунтопокривні та гірські.

Тропічним куточком Ботанічного саду ім. Каразіна є оранжерея. Тут знаходяться рослини, які б ніколи не з'явилися у наших кліматичних умовах, але завдяки наполегливій праці садівників, можна бачити їх сьогодні в Україні, не їдучи за гори-моря. В оранжереї знаходиться різноманіття тропічних лісів, сухих тропіків, пустель та напівпустель – це рослини з Південно-Східної Азії, Австралії та Нової Зеландії, Японії та Китаю і т.д.

Ботанічний сад – це місце, де постійно тривають наукові експерименти та дослідження, ведуться селекційні роботи з метою збагачення нашої планети новими видами рослин, а головне збереженням того, що маємо сьогодні! Сьогодні Ботанічний сад – головне місце практики для студентів як університету ім. В. Каразіна так й студентів інших вишів і коледжів, а також місцем проведення наукової, навчальної й освітньої роботи, а також для проведення екскурсій для учнів шкіл.

ВИСНОВКИ

1. Завдяки виконання проекту можна самореалізуватися та розширити власний кругозір.
2. Дослідження історико-культурної спадщини Харкова дає можливість удосконалити інтелектуальні власні здібності, учитись розмірковувати над життєвими цінностями особистості.
3. Набуті знання допоможуть гармонійно розвиватися та піклуватися про власну зовнішню та внутрішню красу.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Запропонувати учням класу здійснити подорожі «Духовні перлини Харкова» за екскурсійними маршрутами вихідного дня.
2. Провести віртуальні та заочні екскурсії на тему «Пам'ятні місця рідного міста».
3. Самостійно створити власні презентації «Шедеври мистецького Харкова», використовуючи інтернет-світлини та власні фотопейзажі.
4. Провести конкурс фотошопів у класі «Пам'ятки культури живуть поруч».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костомаров Н.І. Історичні видання. Автобіографія. –К,1989
2. Історія та археологія Слобідської України.- Х.1992
3. Історія сіл і міст. Харківська область. – К,1967
4. Прокопенко І.Ф. Бабенко С. Ю. Рідний край.- Х, Основа 1993
5. Багалій Д.І. Історія Слобожанської України. Х,1990
6. Масол Л.М. Мистецтво. Х, ТОВ « Фоліо»,2016
7. [https:// www.google.com/search](https://www.google.com/search).
8. <https://ua.igotoworld.com/ua>

Додатки

Ботанічний сад

Вечірній Харків

Благовіщенський собор

Майдан Привокзальний

Успенський собор

Ейфелева башня

Будинок Держпрому

Морський музей

Парк Горького

Площа Архітекторів Сім чудес Харкова

Харківський художній музей

Синагога

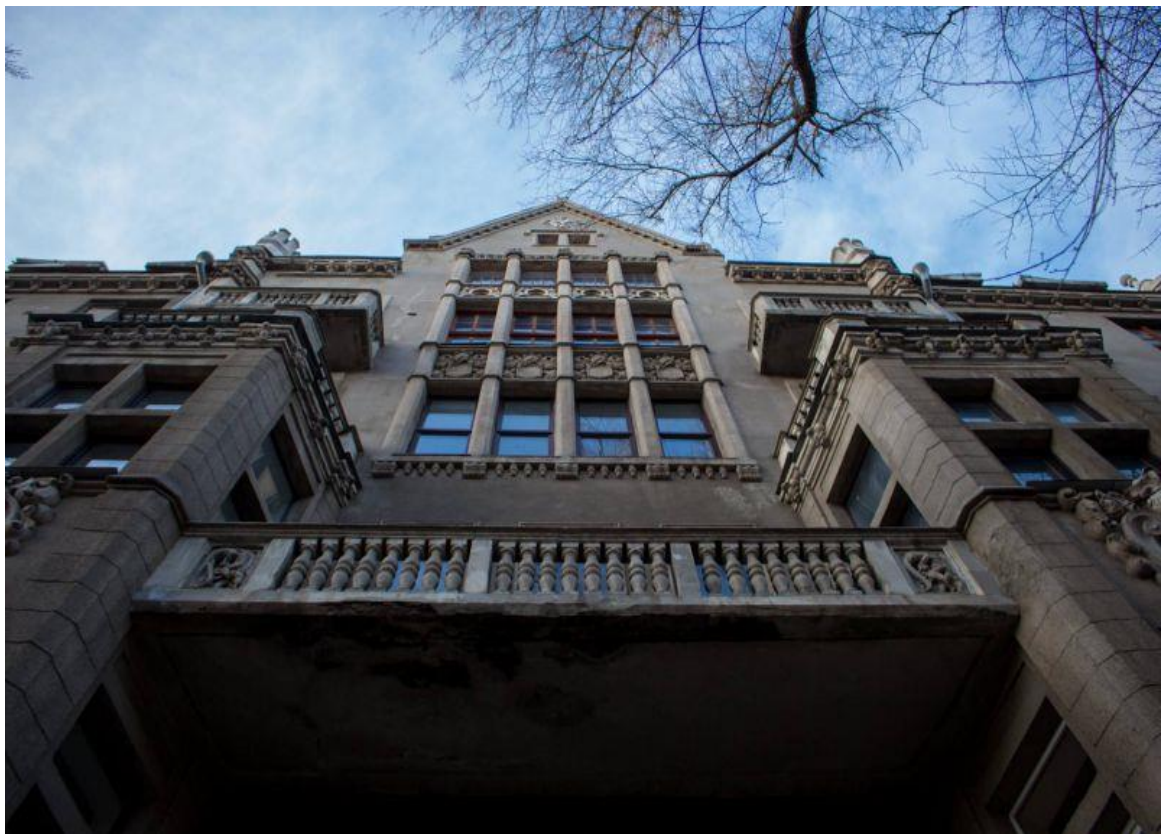
Католицький собор Собор Успіння

Оперний театр

Площа Конституції

Будинок з химерами

Мистецтво з гумором

Історичний музей

Харківський планетарій

Дитяча залізниця

Сад скульптур

